

gaar igennem, bliver en af dem, der paa Funktionærernes Generalforsamling, naar den Sag drøftes, siger: Nu kunne vi ikke længere, lad det nu brikke eller bære! Det vilde være ganske naturligt, efter min Mening, om Manden kom til denne Opfattelse.

Jeg vil derefter sige et Par Ord om dette Forslags Tilblivelse. Jeg mener ligesom den højtærede Ordfører for Reformpartiet, at Kommissionen har al Ære af sit Arbejde. Jeg mener, det i det hele og store er et godt Stykke Arbejde, der er præsteret, selv om der naturligvis, som jeg sagde før, er enkelte Ting at rette. Men fordi det er et godt Stykke Arbejde, er det ikke afgjort, at det ikke kunde være gjort bedre, og jeg kan ikke afholde mig fra at udtale, at jeg er overbevist om, at det vilde være blevet betydeligt bedre, hvis Staten som den store Arbejdsgiver, den er, havde fulgt de private Arbejdsgiveres Spor og forhandlet med Statsfunktionærernes Organisationer. Som det nu er, ere disse holdte fuldstændigt udenfor. Men det gamle Ordsprog, at den, der har Skoen paa, ved bedst, hvor Skoen trykker, gælder vistnok ogsaa i dette Tilfælde, og jeg er overbevist om, at Kommissionen ved at forhandle med Organisationerne kunde have faaet en Masse Oplysninger, som den nu ikke har faaet. Men desuden mener jeg, at det er en forkert Vej, vi fortsætte paa — jeg vil ikke sige: ere komne ind paa, for det ere vi jo for lang Tid siden komne —, nemlig den, at hver Gang der skal foretages en eller anden lille Forandring i de bestaaende Lønningsforhold, skal den vedtages i begge Rigsdagens Ting. Jeg mener, man skulde gaa den samme Vej som de private Arbejdsgivere og slutte Overenskomster med de paagældende Organisationer. Derved kom der langt mere Ro ind i Forholdet, end der er for Øjeblikket.

Den ærede Ordfører for Reformpartiet udtalte med Beklagelse, saa vidt jeg kunde opfatte det, at det gik i for rask Tempo med at forandre Lønningslovene, og det skal jeg ikke sige noget imod, det er vist meget rigtigt. Men Midlet til at faa det til at gaa i langsommere Tempo er netop, at Staten underhandler med Organisationerne om faste Overenskomster ligesom de private Arbejdsgivere. Det har man nu omtrent i alle Fag, og det har vist sig tilfredsstillende. Da man begyndte at komme ind paa disse faste Overenskomster, var man lidt bange for dem, man sluttede dem paa et Aar eller to ad Gangen, men senere er man kommen ind

paa mere langvarige Overenskomster. Smede- og Maskinarbejderfaget har f. Eks. en Overenskomst paa 5 Aar, og i den senere Tid er der en Overenskomst i Typograf- og Bogtrykkerfaget paa 8 Aar. Hvis man nu skaffede en saadan Overenskomst med Organisationerne paa 8 eller 10 Aar (*Chr. Reventlow*: Overenskomsten i Bogtrykkerierne er kun paa 4 Aar). Det ærede Medlem for Maribo siger, at Overenskomsten i Bogtrykkerfaget kun er paa 4 Aar, men det er saaledes, at Typografernes Overenskomst er for Provinserne paa 4 Aar, medens den for Københavns Vedkommende er paa 8 Aar; og jeg har derfor Ret til at sige, at Typograferne have indgaaet en Overenskomst paa 8 Aar. Hvis Staten afsluttede en saadan Overenskomst med Organisationerne maaske paa 10 Aar, undgik man disse Lønsspørgsmaal i denne lange Aarrække i Stedet for, at der nu intet som helst er i Vejen for, at den Dag, vi have vedtaget denne Lønningslov, begynde Kravene at rejse sig igen. Jeg ved ikke, om de gøre det, men det skulde være mærkværdigt, om Rigsdagen uden Forhandling med Organisationerne kunde træffe netop det, som tilfredsstillede alle Tjenestemændenes forskellige Organisationer. Det vilde være ret naturligt, om man kom til at forurette den ene eller den anden Part indenfor disse Organisationer saaledes, at de straks begyndte paa en frisk for at faa rettet disse Uretfærdigheder. Havde man derimod en Overenskomst med samtlige Grupper, fremgaaet af fri Forhandling mellem Statens delegerede, f. Eks. den nedsatte Kommission og delegerede fra de forskellige Organisationer indenfor Tjenestemændene, var man sikret imod, at der blev rejst Krav i den Tid, Overenskomsten gjaldt. Man vilde have Sikkerhed derfor, fordi man har denne Sikkerhed med Hensyn til de Overenskomster, der ere sluttede mellem Arbejdsgivere og Arbejderorganisationer. Og jeg vil sige, at med de Lønningsforhøjelser, som bydes i det foreliggende Forslag, vilde man vistnok kunne opnaa en Overenskomst med Statsfunktionærerne paa en længere Aarrække, saa i den Retning var der neppe noget i Vejen. Naturligvis maatte Betingelsen for en saadan Overenskomst være, at Staten opgav den fornemme Stilling, den hidtil har indtaget overfor Tjenestemændenes Organisationer ved at sige: Vi ville ikke forhandle, eller vi ville kun forhandle under de og de Former. Naturligvis maatte Staten opgive dette Vi-alene-vide-Princip og sige til Or-